

זכות העובדים להפקדות פנסיה – מידע, חובות המעסיק ולמי לפנות? (יולי 2024)

בעקבות פניות רבות שמגיעות אלינו, להלן מידעון קצר עם עיקרי זכויות העובדים לפי "צו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק" – הבסיס החוקי לחובת תשלומי פנסיה לכל עובדת ועובד בישראל.¹

מהי הזכות לפנסיה:

- על פי צו הרחבה משנת 2008, זכאי **כל עובד בישראל** להפרשות חודשיות לקרן פנסיה מהמעסיק. הזכאות קיימת לגברים החל מגיל 21 ומעלה ולנשים החל מגיל 20 ומעלה, לרבות אחרי גיל 67 (אלא במקרים מסוימים, [להרחבה](#)). קרנות הפנסיה המוכרות הן קרנות שקיבלו אישור הממונה על שוק ההון ואישור כקופת גמל לקצבה לפי תקנות מס הכנסה.
- הזכאות להפרשות לקרן מתחילה לאחר ותק של חצי שנה אצל מעסיק או במקום העבודה (החל מחודש עבודתו השביעי), ואם עובד הגיע למקום עבודה עם קרן פנסיה פעילה, על המעסיק להפריש לקרן הקיימת החל מיום העבודה הראשון, אחרי 3 חודשים באופן רטרואקטיבי. קרן פנסיה הופכת ללא פעילה אם ההפרשות הפנסיוניות הופסקו למשך למעלה מ-5 חודשים לפני תחילת העבודה במקום החדש.
- שיעור הפרשות החובה לקרן הפנסיה בשנת 2024 הן: 6% רכיב תגמולי העובד, 6.5% רכיב תגמולי המעסיק, ועוד רכיב של 6% במקום פיצויי פיטורים, אשר המעסיק אינו זכאי לקבל אותם חזרה גם אם העובד מתפטר אלא בנסיבות יוצאות דופן ([להרחבה](#)).
- רכיבי השכר מהם יש להפריש לקרן הפנסיה: שכר עבור שעות רגילות (אם העובד עבד גם בימי שבת/חג כחלק משבוע עבודתו הרגיל, יש להפריש לו לקרן פנסיה גם משעות אלו אך לפי ערך שעה רגילה ולא שעת שבת/חג), דמי מחלה, דמי חגים וחופשה בתשלום. אם עובד מועסק על בסיס של שכר + עמלות / פרמיות, יש להפריש לקרן הפנסיה גם מרכיבי העמלות/פרמיות.
- בענפים שונים כגון ניקיון / שמירה ואבטחה ישנם צווי הרחבה מיטיבים מבחינת שיעור הפרשות / רכיבי השכר מהם יש להפריש לקרן הפנסיה – במצב כזה ההוראה המיטיבה גוברת.

מה עושים אם ההפקדות לא בוצעו:

- אי הפקדת כספים על פי החובה הקיימת בצו ההרחבה עלולה להוביל לנזקים אקטואריים לעובד, לפגיעה בזכויות הנצברות שלו לפנסיה ואף לגרום לאובדן ביטוח נכות במסגרת הביטוח הפנסיוני (אם העובד בחר במסלול שכולל ביטוח לאובדן כושר עבודה).

¹ למען הנוחות, המידעון כתוב בלשון זכר אך מיועד לכל המגדרים.

- סכום ההפקדה של המעסיק לקרן הפנסיה ברכיב התגמולים וברכיב הפיצויים צריך להופיע בתלוש השכר. גם סכום הניכוי של חלק העובד לקרן הפנסיה צריך להופיע בתלוש השכר ולהתאים לאחוזים על פי דין.
- ממקרים שהגיעו אלינו עולה שישנם מעסיקים שמנכים את הכסף ומציינים בתלוש השכר שהסכומים לכאורה הועברו לקרן הפנסיה, אך בפועל הכספים לא התקבלו בקרן הפנסיה. על כן, העובד צריך לעקוב אחר הדוחות הרבעוניים שקרן הפנסיה מחויבת לשלוח אליו, כדי לוודא שהכספים אכן מופקדים.
- אם מהדוחות הרבעוניים עולה שלכאורה המעסיק לא הפקיד לקרן הפנסיה את הסכומים שמופיעים בתלוש השכר, אך המעסיק טוען שהכסף כן הועבר על ידו, ייתכן שהכסף נמצא בקרן הפנסיה, אבל לא שויד לקופת הגמל הספציפית של העובד. במצב כזה, על העובד לפנות למעסיק ולבקש דוח הפקדה / דוח פיצול כדי להוכיח לקרן שהכספים הופקדו וכדי לדרוש ממנה לשייך את הכספים לקופת הגמל האישית שלו.
- אם המעסיק לא מציג ראיה לכך שהכספים הופקדו על ידו בפועל לקרן הפנסיה, יש לעובד עילת תביעה אזרחית, וכמו כן (ובמקביל), באפשרותו להגיש תלונה למינהל הסדרה ואכיפה במשרד העבודה בדרכים הבאות:

○ באימייל report.achifa@labor.gov.il ;

○ בטלפון **2570***

○ באמצעות הטופס המקוון בקישור הבא (ניתן להגיש גם באופן אנונימי):

<https://govforms.gov.il/mw/forms/WorkRightsViolationComplaints@labor.gov.il>

בכל שאלה נוספת, ניתן לפנות אלינו:

באמצעות האי-מייל Information@kavlaoved.org.il

לתיבת ההודעות במספר 073-2905982 (בימים א-ד, בין השעות 18:00-14:00)

או דרך טופס יצירת הקשר באתר www.Kavlaoved.org.il צר-קשר/שאל-אותנו/

כמו כן, באפשרותכם לפנות למוקד ההסתדרות הכללית החדשה (בעברית, ערבית ורוסית) בטלפון **2383***